

Calycanthus floridus

Nomenclatuur/Etymologie

Foto: Wil Dorresteyn

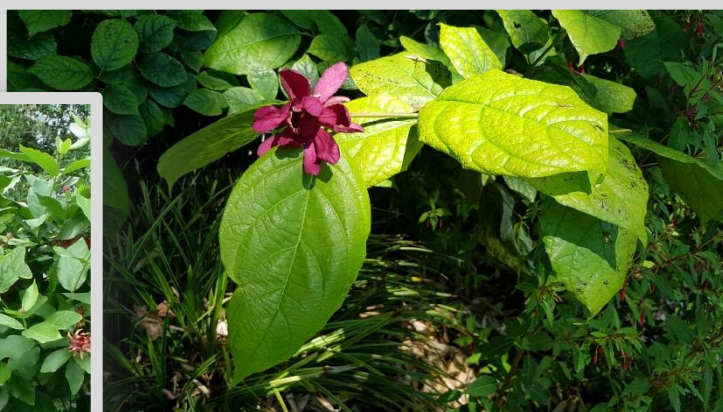

Foto: Piet Kok

De geslachtsnaam *Calycanthus* is afgeleid van twee Oudgriekse woorden: κάλυξ (*kalyx*), wat 'kelk' of 'beker' betekent, en ἄνθος (*anthos*),

wat 'bloem' betekent. Dit verwijst naar het feit dat de kelkbladen (*sepals*) en de kroonbladen (*petals*) bij deze plantensoort niet van elkaar te onderscheiden zijn en samengesmolten lijken tot een kelkvormige bloem. De soortaanduiding *floridus* is Latijn voor 'bloeiend' of 'van Florida', wat verwijst naar het oorspronkelijke, uitgestrekte bloeigebied in het zuidoosten van de Verenigde Staten, waar Florida deel van uitmaakt. De plant staat in het Nederlands bekend als de Specerijstruik, Wijnknop of Meloenboompje.

Taxonomie

Calycanthus floridus is een loofverliezende struik die behoort tot de orde van de Laurierachtigen, een groep primitieve bloeiende planten.

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Laurales
- Familie: Calycanthaceae
- Geslacht: *Calycanthus*
- Soort: *Calycanthus floridus*

Synoniemen

De soort kent een aantal synoniemen, waaronder namen die nu worden beschouwd als botanische variaties of die de vroegere indeling van de plant weerspiegelen.

- *Butneria florida* (L.) Kearney
- *Beureria florida* (L.) Kuntze
- *Butneria fertilis* (Walter) Kearney (voorheen *Calycanthus fertilis*)
- *Calycanthus floridus* var. *glaucus* (Willd.) Torr. & A.Gray (wordt vaak als synoniem beschouwd, maar in sommige kringen nog als variëteit)
- *Calycanthus laevigatus* Willd.

Variëteiten en Cultivars

Er zijn verschillende cultivars en hybriden van *Calycanthus floridus* ontwikkeld, vaak geselecteerd op basis van bloemkleur, geurintensiteit en bladmorphologie.

- *Calycanthus floridus* 'Athens': Een selectie die bekend staat om zijn *groengele* bloemen in plaats van de gebruikelijke bruinrode kleur, en vaak de meest intense, aangename geur van alle cultivars heeft.
- *Calycanthus floridus* 'Michael Lindsey': Gewaardeerd om zijn verbeterde, donkerder en *glanzender groen* blad dat er de hele zomer fris uitziet, in vergelijking met de rechtstreekse soort.
- *Calycanthus floridus* 'Burgundy Spice': Een selectie die opvalt door zijn blad. De bladeren zijn *diep wijnrood/paars* als ze ontluiken en behouden hun bordeauxrode kleur gedurende een groot deel van de zomer. De bloemen zijn mahoniekleurig.
- *Calycanthus floridus* SIMPLY SCENSATIONAL® ('SMNCAF'): Gepatenteerde selectie die bekend staat om zijn zeer *geurige bordeauxrode* bloemen, zowel op oud als nieuw hout, wat resulteert in een langere bloei.
- *Calycanthus* × *raulstonii* 'Hartlage Wine': Een populaire hybride (*C. chinensis* × *C. floridus*) met grotere, *wijnrode* bloemen en een lichtere, maar nog steeds aangename geur.
- *Calycanthus* 'Venus': Een complexe hybride (*C. floridus* × *C. chinensis* × *C. occidentalis*) die bijzonder grote, *crèmewitte* bloemen met een paars centrum en een banaan-achtige geur produceert.

Familie

Calycanthus floridus behoort tot de plantenfamilie *Calycanthaceae*, in het Nederlands de Calycanthusfamilie. Dit is een kleine familie van aromatische struiken en kleine bomen die voornamelijk voorkomt in Noord-Amerika en Oost-Azië.

Hoogte

De Specerijstruik is een middelgrote tot grote, loofverliezende struik met een dichte, ronde tot ovale groeiwijze. De hoogte varieert meestal tussen de *1,8 en 3 meter (6 tot 10 voet)*, met een vergelijkbare tot iets grotere breedte, omdat de struik de neiging heeft uitlopers te vormen (*suckers*).

Bloemkleur

De bloemen zijn ongebruikelijk en lijken op een klein, gesloten tulpje of een kom met talloze bandvormige kelk- en kroonbladen (*tepalen*). De kleur varieert van *bruinrood* tot *donker mahonie* of *wijnrood*. Ze zijn zeer geurig, met een geur die vaak wordt beschreven als een combinatie van aardbei, ananas, meloen of bananen.

Bladkleur

Het blad van de soort is *middel- tot donkergroen* en matglanzend. De bladeren zijn ovaal tot elliptisch en kunnen een lengte van 10 tot 15 cm bereiken. Ze staan tegenover elkaar aan de takken en zijn aromatisch wanneer ze gekneusd worden. De herfstverkleuring is een aantrekkelijke, *heldere goudgele* kleur.

Bloeiperiode

De hoofdbloeiperiode vindt plaats in het *midden tot late voorjaar (april tot juni)*. De bloemen verschijnen aan het einde van korte zijtakken. De bloei is vaak op zijn hoogtepunt in mei. De plant kan de hele zomer door nog sporadisch nabloeien.

Standplaats

Calycanthus floridus is een zeer aanpasbare struik. Hij gedijt goed in *volle zon* tot *halfschaduw* en verdraagt zelfs vrij diepe schaduw (hoewel hij in schaduw langer en minder dicht zal groeien). De ideale standplaats heeft een *vochtige*, goed doorlatende, *humusrijke* grond, hoewel de plant een breed scala aan grondsoorten verdraagt, inclusief klei.

Herkomst

De plant is *inheems* in het *zuidoosten van de Verenigde Staten*, met een natuurlijk verspreidingsgebied van Virginia tot Florida en westwaarts tot Mississippi. Daar groeit hij van nature in loofbossen, langs beekoevers en aan bosranden, vaak als ondergroei.

Soort gewas

Het is een *loofverliezende (deciduous) struik (shrub)*. Hij heeft een meerstammige groeiwijze en verspreidt zich vaak door worteluitlopers, waardoor hij een dicht, kolonieachtig bosje kan vormen.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en gemakkelijkste manier om *Calycanthus floridus* te vermeerderen is door het *scheuren of afsteken van de worteluitlopers (suckers)*. Daarnaast kan de plant worden vermeerderd door *zaad*, hoewel de geurkwaliteit van de bloemen dan variabel is, en door *stekken* (zowel houtige als groene stekken), maar deze laatste methode is vaak moeilijker.

Klimaatzone (USDA-zones)

Calycanthus floridus wordt beschouwd als zeer winterhard voor een geurende struik. De plant is geschikt voor *USDA winterhardheidszones 4 tot 9*. Dit betekent dat hij strenge kou tot ongeveer –34 tot –32 graden Celsius kan verdragen, mits de omstandigheden in de winter ideaal zijn.

Insecten

De Specerijstruik wordt over het algemeen beschouwd als een *gezonde* en *probleemloze* struik met weinig ernstige ziekten of insectenplagen. De bloemen trekken wel *bestuivende insecten* aan, zoals *kevers* en *vliegen*, die essentieel zijn voor de bestuiving. Herten hebben de neiging om deze struik te mijden vanwege de aromatische eigenschappen.

Bronvermelding

<https://edis.ifas.ufl.edu/publication/FP095>

<https://plants.ces.ncsu.edu/plants/calycanthus-floridus/>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=278791>

<https://www.hortmag.com/plants/all-about-sweetshrub>

https://www.chicagobotanic.org/plantevaluation/comparative_evaluation_sweetshrubs

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Calycanthus</i> (kelkbloem), <i>floridus</i> (bloeiend/van Florida)
Taxonomie	Familie: Calycanthaceae, Geslacht: <i>Calycanthus</i> , Soort: <i>Calycanthus floridus</i>
Synoniemen	<i>Butneria florida</i> , <i>Calycanthus floridus</i> var. <i>glaucus</i> , <i>Calycanthus laevigatus</i>
Variëteiten en Cultivars	'Athens' (groengele bloem), 'Michael Lindsey' (glanzend blad), 'Burgundy Spice' (paarsrood blad), SIMPLY SCENSATIONAL® (zeer geurig)
Familie	Calycanthaceae (Calycanthusfamilie)
Hoogte	1,8 tot 3 meter (6 tot 10 voet)
Bloemkleur	Bruinrood tot donker mahonie, zeer geurig (aardbei, ananas)
Bladkleur	Glanzend donkergroen (goudgeel in de herfst)
Bloeiperiode	Midden tot laat voorjaar (april tot juni), soms sporadisch nabloeiend
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw, vochtige, goed doorlatende grond
Herkomst	Zuidoosten van de Verenigde Staten (Virginia tot Florida en westwaarts)
Soort gewas	Loofverliezende, meerstammige struik
Vermeerderingswijze	Worteluitlopers afsteken, stekken, zaad
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA 4 tot 9
Insecten	Trekt kevers en vliegen aan; over het algemeen plaagvrij